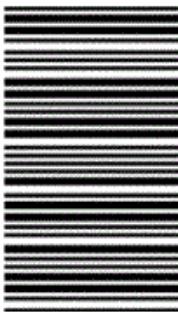

250

F

250F

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

صبح جمعه
۹۲/۱۲/۱۶
دفترچه شماره (۱)

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه مرکز) داخل سال ۱۳۹۳

**مجموعه الهیات (۴)
(کد - ۲۱۴۱)**

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (زبان عربی - تاریخ و تمدن ملل اسلامی)	۹۰	۱	۹۰

اسفندماه سال ۱۳۹۲

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی باشد.

■ ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعریب أو المفهوم (١ - ١٠)

١- عین الصحيح:

- ١) «يا جبال أويي معه و الطير»: ای کوهها و ای پرندگان همراه او تسپیح گویید!
- ٢) «هذا يوم ينفع الصادقين صدقهم»: این روزی است که صادقان را صدقشان سود بخشد!
- ٣) «واجعل لي لسان صدق في الآخرين»: زبانی راست را نسبت به دیگران برای من قرارده!
- ٤) «... مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ؟ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ»: ... خداوندان چه نازل کرد؟ گویند اسطوره‌های گذشتگان را!

٢- عین الصحيح:

- ١) إن تجتهد فتثال العزة أسرًا!: اگر تلاش کنی و به عزّت و سربلندی بررسی خوشحال می‌شوم!
- ٢) قَلَّمَا تَتَبَهَّونَ لِلْعَبْرِ فَتَرَشَّدُوا!: بسیار کم اتفاق می‌افتد که به عبرتها توجه کنید و هدایت یابید!
- ٣) جهاد و أدرك المنى خير من راحه!: تلاش نمودن در حالیکه به آرزو دست یابم از راحتی بهتر است!
- ٤) أنا غير حاصل بالحسد فأكتثر لمطاعنهم!: من به حسودان توجهی نمی‌کنم تا به طعنه‌هایشان اهمیت دهم!

٣- «فَكُمْ مُهْجَةٌ مِنْ زَمْرَةِ الْوَجْدِ فِي لَظَّىٰ وَ كُمْ مَقْلَةٌ مِنْ غَزْرَةِ الدَّمْعِ فِي دَجْنِ!»:

- ١) چه دلها از عشق در سوز و گذار است و چشمها که از شدت اشک در تاریکی تار می‌شوند!
- ٢) چند بار دل باید بخاطر شور و عشق به جنهم بروود و چشم بسبب اشک بسیار در تاریکی پسر برد!
- ٣) چقدر باید بخاطر دم‌گرم عشق در آتش، خون دل خورد و چقدر مردمکهای چشم باید بخاطر ریزش اشک نایینا شود!
- ٤) چه بسیار قلبها که از نفس عشق در آتش می‌سوزند و چه بسیار چشمها که از ریزش اشک فراوان، بینایی را از دست داده‌اند!

٤- «أَفْرَدْتِ حُسْنَا كَمَا أَفْرَدْتُ فِيكَ صَفَا وَدَّ وَ حَاشَيِ منْ شَرِكَ وَ حَاشَاكِ!»:

- ١) أنت في الحسن و أنا في خلوص المؤنة لك فوق الجميع، وليس لك شريك في الحسن عندي و ليس أحد مثلي في الود لك!
- ٢) لا يساويك أحد في الحسن والكمال و لا يساويني أحد في صفاء المؤنة والخلوص، لست مشركاً و لست مشركة بالله!
- ٣) حرمت من حسنك كما حرمت من صفاء ودي، ولا سمح الله بهذا مني و منك لبيتاني و إياك!
- ٤) حسنك و محبتني واحد، غير أنني لا أشاركك في المحبة، كما أنت لا تشاركيني في الحب!

٥- «هَذِهِ الْبَلَادُ تَقْفَ عَلَى مَخْزُونٍ نَفْطِيٍّ ضَخِّمٍ وَ هِيَ تَمْسِكُ بِيَدِهَا وَرْقَةَ التَّحْكُمِ فِي الْإِنْتَاجِ أَمَامِ الْجُنُونِ الرَّهِيبِ فِي الْأَسْعَارِ الْعَالَمِيَّةِ!»: این کشور

- ١) که در برابر جنون سرسام آور قیمتهای جهانی برگ برنده حاکمیت در تولید را به دست دارد، ذخایر بزرگ نفتی را دارا می‌باشد!
- ٢) بر منابع عظیم نفت قرار گرفته است و برگ کنترل بر تولید را در برابر این جنون مهیب قیمتهای جهانی در دست گرفته است!
- ٣) دارای ذخایر نفتی عظیمی می‌باشد و در برابر جنون هولناک قیمتهای بین المللی نفت، برگ برنده مهار تولید را در اختیار دارد!
- ٤) بر بزرگترین ذخایر نفتی احاطه دارد و برگ نظارت بر تولید را در برابر جنون ترسناک در قیمتهای جهانی به دست گرفته است!

٦- «تَرَى أَنَّ مَا أَبْقَيْتَ لِمَ أَكَ رَبِّهِ وَ أَنَّ يَدِي مَمَّا بَخْلَتْ بِهِ صَفْرًا!». عین الأقرب إلى مفهوم البيت:

- ١) إنَّ السَّلَامَةَ مِنَ الدُّنْيَا تَرَكَ مَا فِيهَا!
- ٢) مال تجلبه الرياح تأخذه الزوابع!
- ٤) خذ من الدهر ما صفا و من العيش ماكفى!
- ٣) يكفيك مما لا ترى ما قد ترى!

٧- «إِذْرُوا نَفَارَ النَّعْمِ، فَمَا كَلَّ شَارِدٌ بِمَرْدُودٍ!». تدل العباره على

- ١) التوصية بحفظ النعم و صيانتها!
- ٢) إمكان استعادة النعم بعد زوالها!
- ٣) النصيحة بعدم الاهتمام بالنعم أو بزوالها!

- ٨ «افراد خوشبین معتقدند هر اتفاقی در دنیا بیفتد به نفع آنها خواهد بود نه به ضرر آنها!». عین الصحيح:
- ١) يعتقد المتأثرون أنَّ كُلَّ ما يحدث في العالم سيكون لهم لا عليهم!
 - ٢) الأفراد المتأثرون معتقدون أنَّ ما يقع في الدنيا هو لصالحهم لا لضررهم!
 - ٣) هناك اعتقاد عند من كان من المتأثرين أنَّ الذي يحدث في العالم هو لهم لا عليهم!
 - ٤) عقيدة الأفراد المتأثرين بالنسبة إلى ما يحدث في الدنيا هي أنها لصالحهم لا لضررهم!
- ٩ «بَىْ بَنْد وَ بَارِى بِرَای جامعه بیشتر ضرر دارد تا برای فرد!». عین الخطأ:
- ١) الاستهتار أضرَّ لصاحبه من المجتمع!
 - ٢) لا يضرَّ الاستهتار لصاحبه كما يضرَّ للمجتمع!
 - ٣) الاستهتار يضرَّ للمجتمع أكثر منه لصاحبه!
- ١٠ «از او خواستم هر قدر برای او امکان دارد از حوادث اخیر برایم بنویسد!». عین الصحيح:
- ١) سألته أن يكتب لي كُلَّ ما تيسر له عن الحوادث الأخيرة!
 - ٢) طلبت إليه أن يرسلني من الأحداث الأخيرة بكلَّ ما أمكن له!
 - ٣) سالت منه أن يكتبني عن كُلَّ ما أمكنه من الأحداث الأخيرة!
 - ٤) طلبت منه أن يرسل لي عن الحوادث الأخيرة كُلَّ ما تيسر له!
- ■ عین الصحيح في التشكيل (١١ - ١٣)
- ١١ «يؤولون ما ورد من هذه اللغة اما على كون الظاهر صفة للمضمر أو جعله مبتدأ»:
- ١) الظَّاهِرٌ - صِفَةٌ - جَعْلٌ - مُبْتَداً
 - ٢) كَوْنٌ - الظَّاهِرٌ - صِفَةٌ - مُبْتَداً
 - ٣) وَرَدٌ - اللُّغَةُ - كَوْنٌ - الظَّاهِرٌ
 - ٤) يَؤُولُونَ - وَرَدٌ - اللُّغَةُ - كَوْنٌ
- ١٢ «تلك المجلة طالعتها فلم يعجبني منها إلا بعض المقالات الأدبية!»:
- ١) يُعْجِبُ - منها - بَعْضٌ - المقالات
 - ٢) طَالَعَتْ - يُعْجِبُ - بَعْضٌ - الأدبية
 - ٣) المَجَلَّةُ - طَالَعَتْ - يُعْجِبُ - بَعْضٌ
- ١٣ عین الخطأ:
- ١) تَأَسَّ بِنَبِيِّكَ الْأَطْهَرِ (ص) فَإِنَّ فِيهِ أُسْوَةٌ لِمَنْ تَائَّسَ وَعَزَّاءٌ لِمَنْ تَعَزَّى،
 - ٢) وَأَحَبَّ الْعِبَادَ إِلَى اللَّهِ الْمُتَأْسَى بِنَبِيِّهِ وَالْمُقْتَصُ لِأَثْرِهِ، قَضَمَ الدُّنْيَا قَضِيَا وَلَمْ يَعْرِهَا طَرْفًا،
 - ٣) أَهْضَمَ أَهْلَ الدُّنْيَا كَشْحًا وَأَخْمَصَنَّمًّا من الدُّنْيَا بَطْنًا، غُرِّضَتْ عَلَيْهِ الدُّنْيَا فَابَى أَنْ يَقْبَلَهَا،
 - ٤) وَعَلِمَ أَنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ أَبْعَضَ شَيْئًا فَأَبْغَضَهُ وَ حَقَرَ شَيْئًا فَحَقَرَهُ وَ صَغَرَ شَيْئًا فَصَغَرَهُ!

■ ■ عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (١٤ - ١٨)

- ١٤ «و كل إنسان أزمانه طائره في عنقه و نخرج له يوم القيمة كتابا يلقاه منشورا»:

١) طائر: مفرد مذكر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: طيران) - معرف بالإضافة - معرب - صحيح الآخر -

منصرف / مفعول به أول و منصوب أو بدل كل من كل للمبدل منه ضمير الهاه

٢) منشورا: اسم - مفرد مذكر - مشتق و اسم مبالغة (مصدره: نشر) - نكرة - معرب - صحيح الآخر -

منصرف / حال مفردة و منصوب و عامل الحال «يلقى» و صاحب الحال ضمير الهاه

٣) كل: اسم غير متصرف، من الأسماء الملازمة للإضافة / مشغول عنه و مرفوع على أنه مبتدأ والجملة اسمية،

أو منصوب على أنه مفعول به لفعل مذوف وجوباً مفسر «الزمان» و الجملة فعلية

٤) يلقى: مجرد ثلثي - معنل و ناقص (إعلانه بالإسكان بحذف الحركة و بالقلب) / فعل مرفوع بضميمة مقدرة،

و فاعله ضمير «هو» المستتر جوازاً و الجملة فعلية و حال و منصوب محلأً بالتبعية لصاحب الحال «كتاباً»

- ١٥ «أوصيكم بتقوى الله... فما أقل من قبلها و حملها حق حملها، أولئك الأقلون عداؤ»:

١) الأقلون: جمع سالم للمذكر - مشتق و اسم تقدير (مصدره: قلة) - معرب - صحيح الآخر - منصرف / نعت

مفرد و مرفوع بالتبعية للمنعوت «أولئك»

٢) ما: اسم غير متصرف - موصول عام أو مشترك (للتعجب) - معرفة - مبني / مبتدأ و مرفوع محلأً، خبره

جملة «أقل» الفعلية و رابطها ضمير «ها» المتصل

٣) الله: لفظ الجلالة - اسم - مفرد مذكر - معرفة (علم) - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مضاف إليه

و مجرور في اللفظ، و في المعنى فاعل لشبه فعل «تقوى» و مرفوع محلأً

٤) أوصي: للمتكلّم وحده - مزيد ثلثي من باب إفعال - معنل و لغيف مفروق (إعلانه بإسكان اللام) - متعدّ

فعل مرفوع بضميمة مقدرة، فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «أنا»

- ١٦ «ألا يا أيها الساقى أدر كأساً و ناولها متى ما تلق من تهوى دع الدنيا و أهملها!»:

١) متى: اسم غير متصرف - من أدوات الشرط - نكرة - مبني / ظرف غير متصرف أو مفعول فيه للمكان
و منصوب محلأً، و متعلقه فعل «تلق»

٢) الدنيا: مفرد مؤنث - مشتق و اسم تقدير - معرف بـأ - معرب - مقصور - ممنوع من الصرف /
مفعول به و منصوب بفتحة مقدرة

٣) أي: اسم غير متصرف - معرف بالنداء / منادى مضاف و مبني على علامة الرفع وهذا الضم ببناء
عرضي و منصوب محلأً، و «ها» من أحرف النداء

٤) دع: فعل أمر - للمخاطب - مجرد ثلثي - معنل و ناقص (إعلانه بالحذف) - متعدّ - مبني على حذف

حرف العلة / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «أنت»

١٧ - «فيأ حبذا الأمواتُ ما دُمتَ حيّةً»

- ١) حيّة: اسم — مفرد مؤنث — جامد و مصدر صناعي — نكرة — معرب — صحيح الآخر / خبر مفرد لفعل «madamt» و منصوب

٢) الأموات: جمع سالم للمؤنث — مشتق و صفة مشبهة / مخصوص بالمدح و مرفوع على أنه مبتدأ مؤخر وجوياً، و خبره جملة «حبذا»، و الجملة اسمية

٣) دمت: ماضٍ — للمخاطبة — معتل و أجوف / ما دمت: فعل من الأفعال الناقصة و هي من النوا藓، اسمه ضمير التاء البارز، و الجملة فعلية و مصدر مؤول و منصوب محلًّا

٤) ضم: للغائب — مجرد ثلثي — صحيح و مضاعف (إدغامه واجب) — متعدٌ — مبني للمعلوم / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هو» و الجملة فعلية و مصدر مؤول

١٨ - «أحسنت ظنك بالأيام إذ حسنت و لم تخف سوء ما يأتي به القدر!»

١) ما: اسم غير متصرف — موصول عامٌ أو مشترك، لغير ذوي العقول عادةً — معرفة — مبني / موصول حرفي، «ما يأتي» مصدر مؤول و مجرور محلًّا بالإضافة

٢) حسنت: للغائبة — مجرد ثلثي — متعدٌ — مبني للمجهول — مبني على الفتح / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هي» و الجملة فعلية و مضاف إليه و مجرور محلًّا

٣) تخف: للمخاطب — معتل و أجوف (إعلانه بالإسكان بنقل الحركة و بالحذف) — متعدٌ — مبني للمعلوم / فعل مجزوم بحذف حرف العلة، فاعله الضمير المستتر فيه وجوياً تقديره «أنت»

٤) يأتي: مجرد ثلثي — معتل و ناقص (إعلانه بالإسكان بحذف الحركة) و كذلك مهموز الفاء — متعدٌ بالباء / فعل مرفوع بضممة مقدرة، فاعله «القدر» و الجملة فعلية و صلة و عائدتها ضمير الهاء في «به»

■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩ - ٣٠) ■

١٩ - عين الصحيح في المثنى و الجمع لكلمة «منتقى» بعد تحويلها إلى المؤنث:

١) منتقية، منتقان، منتقات

٢) منقادة، منقادتان، منقادات

٣) منقادة، منقادتان، منقادات

٢٠ - عين الصحيح (في فعول و فعل):

١) امرأة قنوعة تقدّر على اجتياز عراقب الحياة!

٣) هي طالبة فهيم في حياتها لذلك لا تيأس!

٢١ - عين الخطأ في صيغة الفعل:

١) أتاني طفلتي ضاحكة!

٣) اشتعل النار في الغابات!

٢٢ - عين «ما» يمكن أن تكون حرفية:

١) لا يدرؤون ما أمرتهم به!

٣) ما رأيك في ما أنا قلت!

و يا حبذا الأمواتُ ما دُمتَ حيّةً

١) حيّة: اسم — مفرد مؤنث — جامد و مصدر صناعي — نكرة — معرب — صحيح الآخر / خبر مفرد لفعل «madamt» و منصوب

٢) الأموات: جمع سالم للمؤنث — مشتق و صفة مشبهة / مخصوص بالمدح و مرفوع على أنه مبتدأ مؤخر وجوياً، و خبره جملة «حبذا»، و الجملة اسمية

٣) دمت: ماضٍ — للمخاطبة — معتل و أجوف / ما دمت: فعل من الأفعال الناقصة و هي من النوا藓، اسمه ضمير التاء البارز، و الجملة فعلية و مصدر مؤول و منصوب محلًّا

٤) ضم: للغائب — مجرد ثلثي — صحيح و مضاعف (إدغامه واجب) — متعدٌ — مبني للمعلوم / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هو» و الجملة فعلية و مصدر مؤول

١٨ - «أحسنت ظنك بالأيام إذ حسنت و لم تخف سوء ما يأتي به القدر!»

١) ما: اسم غير متصرف — موصول عامٌ أو مشترك، لغير ذوي العقول عادةً — معرفة — مبني / موصول حرفي، «ما يأتي» مصدر مؤول و مجرور محلًّا بالإضافة

٢) حسنت: للغائبة — مجرد ثلثي — متعدٌ — مبني للمجهول — مبني على الفتح / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هي» و الجملة فعلية و مضاف إليه و مجرور محلًّا

٣) تخف: للمخاطب — معتل و أجوف (إعلانه بالإسكان بنقل الحركة و بالحذف) — متعدٌ — مبني للمعلوم / فعل مجزوم بحذف حرف العلة، فاعله الضمير المستتر فيه وجوياً تقديره «أنت»

٤) يأتي: مجرد ثلثي — معتل و ناقص (إعلانه بالإسكان بحذف الحركة) و كذلك مهموز الفاء — متعدٌ بالباء / فعل مرفوع بضممة مقدرة، فاعله «القدر» و الجملة فعلية و صلة و عائدتها ضمير الهاء في «به»

■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩ - ٣٠) ■

١٩ - عين الصحيح في المثنى و الجمع لكلمة «منتقى» بعد تحويلها إلى المؤنث:

١) منتقية، منتقان، منتقات

٢) منقادة، منقادتان، منقادات

٣) منقادة، منقادتان، منقادات

٢٠ - عين الصحيح (في فعول و فعل):

١) امرأة قنوعة تقدّر على اجتياز عراقب الحياة!

٣) هي طالبة فهيم في حياتها لذلك لا تيأس!

٢١ - عين الخطأ في صيغة الفعل:

١) أتاني طفلتي ضاحكة!

٣) اشتعل النار في الغابات!

٢٢ - عين «ما» يمكن أن تكون حرفية:

١) لا يدرؤون ما أمرتهم به!

٣) ما رأيك في ما أنا قلت!

و يا حبذا الأمواتُ ما دُمتَ حيّةً

١) حيّة: اسم — مفرد مؤنث — جامد و مصدر صناعي — نكرة — معرب — صحيح الآخر / خبر مفرد لفعل «madamt» و منصوب

٢) الأموات: جمع سالم للمؤنث — مشتق و صفة مشبهة / مخصوص بالمدح و مرفوع على أنه مبتدأ مؤخر وجوياً، و خبره جملة «حبذا»، و الجملة اسمية

٣) دمت: ماضٍ — للمخاطبة — معتل و أجوف / ما دمت: فعل من الأفعال الناقصة و هي من النوا藓، اسمه ضمير التاء البارز، و الجملة فعلية و مصدر مؤول و منصوب محلًّا

٤) ضم: للغائب — مجرد ثلثي — صحيح و مضاعف (إدغامه واجب) — متعدٌ — مبني للمعلوم / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هو» و الجملة فعلية و مصدر مؤول

١٨ - «أحسنت ظنك بالأيام إذ حسنت و لم تخف سوء ما يأتي به القدر!»

١) ما: اسم غير متصرف — موصول عامٌ أو مشترك، لغير ذوي العقول عادةً — معرفة — مبني / موصول حرفي، «ما يأتي» مصدر مؤول و مجرور محلًّا بالإضافة

٢) حسنت: للغائبة — مجرد ثلثي — متعدٌ — مبني للمجهول — مبني على الفتح / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هي» و الجملة فعلية و مضاف إليه و مجرور محلًّا

٣) تخف: للمخاطب — معتل و أجوف (إعلانه بالإسكان بنقل الحركة و بالحذف) — متعدٌ — مبني للمعلوم / فعل مجزوم بحذف حرف العلة، فاعله الضمير المستتر فيه وجوياً تقديره «أنت»

٤) يأتي: مجرد ثلثي — معتل و ناقص (إعلانه بالإسكان بحذف الحركة) و كذلك مهموز الفاء — متعدٌ بالباء / فعل مرفوع بضممة مقدرة، فاعله «القدر» و الجملة فعلية و صلة و عائدتها ضمير الهاء في «به»

■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩ - ٣٠) ■

١٩ - عين الصحيح في المثنى و الجمع لكلمة «منتقى» بعد تحويلها إلى المؤنث:

١) منتقية، منتقان، منتقات

٢) منقادة، منقادتان، منقادات

٣) منقادة، منقادتان، منقادات

٢٠ - عين الصحيح (في فعول و فعل):

١) امرأة قنوعة تقدّر على اجتياز عراقب الحياة!

٣) هي طالبة فهيم في حياتها لذلك لا تيأس!

٢١ - عين الخطأ في صيغة الفعل:

١) أتاني طفلتي ضاحكة!

٣) اشتعل النار في الغابات!

٢٢ - عين «ما» يمكن أن تكون حرفية:

١) لا يدرؤون ما أمرتهم به!

٣) ما رأيك في ما أنا قلت!

٢٣ - عین الصحيح عن عمل اسم المفعول:

- ٢) هؤلاء كانوا منصورين أنصارهم في أيام الشدة!
٤) هذا المؤلف هو المذكورة سيرته في كتب الترجم!

- ١) مررت برجل جريح ابنه في حادثة وقعت!
٣) شاهدت رجلاً جريحاً أخوه في اصطدام شديد!

٤ - عين الخطأ في إعراب الفعل:

- ٢) ما افترفوا ذنباً فيخافوا من العقاب في الآخرة!
٤) بکروا في الخروج فتتأخروا في الوصول إلى عملكم!

- ١) صه فتسمعون كلام الخطيب!
٣) أدرسوا فتتجحوا في الديبا و الآخرة!

٢٥ - « لا الهينك، إنّي عنك مشغول! ». عين الصحيح في البناء للمجهول:

- ٤) لا تلهنَ ...

- ٢) لا الهيتَ ...
٣) لا الهينَ ...

٢٦ - عين الخطأ:

- ٢) ألفان و خمسمائة و أربعة عشر و نصف من الطلبة!
٤) ثلاثة آلاف و سعمائة و ثمانون و نصف من الطالبات!

- ١) المقال المائة و الثاني عشر!
٣) المقالة المائة و الخامسة عشرة!

٢٧ - عين الخطأ:

- ٢) هم المسلمين يعتزون بديانتهم و سننهم!
٤) نحن الطالبات لا نتكلّل في أداء الواجبات!

- ١) أنّن الصالحات ستدخلن الجنة!
٣) نحن المؤمنين لا نخضع للظلم و الظالم!

٢٨ - عين الصحيح عن المفعول له:

- ٢) زدتني فضلاً فأوجب الشّكر علىَ!
٤) ساعد الأستاذ الطلبة نيلاً النّجاح!

- ١) أكرمتك فضلاً مني عليك!
٣) وبختك إهمالاً في الواجبات!

٢٩ - عين الجملة التي لها محلٌ من الإعراب:

- ٢) تمسّك بالصدق فإنه زينة الصّلحاء!
٤) هذا يوم ينفع الصادقين صدقهم!

- ١) « قد أفلح من تزكيَ»
٣) « ناشه لأكيدن أصنامكم»

٣٠ - عين الصحيح:

- ٢) دفاع يا مسلم عن المظلوم!
٤) يا مسلم عن المظلوم دفاع!

- ١) دفاع عن المظلوم يا مسلم!
٣) عن المظلوم دفاع يا مسلم!

٣١

کدام گزینه درباره اقدام مهم نظامی ابوالعباس محمدبن اغلب درست است؟

- ١) حمله دریایی به صقلیه (سیسیل) با صبغه جهاد دینی و فتح کامل آن.
٢) پیگیری حملات دریایی به صقلیه (سیسیل) و فتح مناطق باقیمانده آن، به ویژه فتح پالرمو.
٣) حمله دریایی به ایتالیا و اشغال موقت رم در پاسخ به تجاوزهای دریایی جمهوری های ایتالیا به سواحل افریقیه
٤) دفع تجاوزهای دریایی جمهوری های ایتالیا و سواحل اسپانیا و فرانسه به سواحل افریقیه و عقد معاهده صلح با متداویین.

٣٢

کدام گزینه درباره عقبة بن نافع، فاتح افریقیه، نادرست است؟

- ١) دستگاه خلافت بنی امية با سیاستهای عقبه در مغرب موافق نبود، به همین دلیل از سوی یکی از رجال اموی معزول و محبوس گردید.
٢) با ساخت شهر اسلامی قیروان در مغرب، پایگاه سیاسی و فرهنگی مسلمانان را در مغرب تحکیم کرد و اقدام او سرآغازی بود برای شکل‌گیری مغرب عربی - اسلامی
٣) عقبه سیاست قهر و خشونت بر ضد بربرها و غیرعربها را در پیش گرفت و این یکی از دلایلی بود که مورد بی‌مهری ابوالمهاجر دینار - از موالی مسلمة بن مخلد - واقع شد.
٤) عقبه با فتح افریقیه در سال ٥٥ هـ از هر جهت مورد حمایت و پشتیبانی امویان و رجال اموی قرار گرفت و توانست تا زمان شهادتش به سال ٦٤ به فتوحات خود ادامه دهد و بلا منازع در مغرب حکمرانی کند.

-۳۳

کدام عامل یا عوامل سبب شد پس از مرگ محمود غزنوی در ۴۲۱ق، پسرش مسعود (والی هرات) برادرش محمد را که والی گوزگان و بنابر وصیت پدر بر تخت شاهی نشسته بود از قدرت برکنار سازد؟

۱) اتکاء مسعود به نیروی جنگی ترکمنان و اتکاء محمد به نیروی جنگی هندیان و تاجیکان

۲) پشتیبانی سپاه از مسعود به دلیل آوازه‌ی جنگی و فتوحاتش در جبال و غرب ایران

۳) کنیززاده بودن محمد و خیانت درباریان و فرماندهان نظامی به وی

۴) کودک بودن محمد و نداشتن تجربه‌ی حکمرانی

کدام گزینه نادرست است؟

-۳۴

۱) دولتی را که هلاکو در ایران بنیاد نهاد به ظاهر تابع خان بزرگ قوبیلای بود.

۲) هلاکو با برانداختن خلافت عباسی و اسماعیلیان، فتوح مغول را تا کنار دریای سیاه و مدیترانه گسترش داد.

۳) دولتی را که هلاکو در ایران بنیاد نهاد را برای سیاست‌های متمرکز و استقلال ملی ایران عصر صفوی هموار ساخت.

۴) به لحاظ اهمیت و نقش تاریخی، هلاکو با پسر عمش باتو بنیانگذار اردوی زرین و برادرش قوبیلای مؤسس سلسله یوان قابل مقایسه است.

-۳۵

کدام گزینه درباره‌ی سرنوشت خورشاد آخرین داعی اسماعیلی ایران پس از حمله‌ی هلاکو درست است؟

۱) به قلعه‌ی میمون دژ گریخت اما اسیر مغلول شد و همراه پسر هفت ساله‌اش و دیگر فدائیان به قتل رسید.

۲) پس از مشورت با علمای غیر اسماعیلی همچون خواجه نصیرالدین طوسی با هلاکو مصالحه کرد و کمی بعد در گذشت.

۳) در قلعه‌ی میمون دژ در برابر سپاه هلاکو ایستادگی کرد و به جنگ پرداخت اما شکست خورد و به فرمان هلاکو کشته شد.

۴) پس از محاصره شدن در قلعه‌ی میمون دژ تسليمه و به مغلولستان نزد منگو فرستاده و پس از بازگشت کشته شد.

مهم‌ترین پیامد حمله‌ی دریابی وایکینگ‌ها به اندلس در ۲۳۰ق و غارت و کشتار در شهر بندری اشبيلیه برای مسلمانان چه بود؟

-۳۶

۱) هزیمت مسلمانان از اشبيلیه پس از غارت و کشتار وایکینگ‌ها و غلبه‌ی شهروندان مسیحی بر آن شهر

۲) اقدام عبدالرحمن سوم برای تأسیس دارالصناعة در اشبيلیه، قادس و غرناطه و حفر خندق پیرامون آن‌ها

۳) عقد پیمان نظامی بین دولت اموی اندلس و پادشاهان فرانسه و لیون برای مقابله با حمله‌ی مجدد وایکینگ‌ها

۴) اقدام عبدالرحمن دوم برای بندری اندلس و تأسیس دارالصناعة در اشبيلیه بهانه تیمور برای حمله به هند در سال ۸۰۱ چه بود؟

-۳۷

۱) آسان‌گیری حاکمان مسلمان هند نسبت به هندوان

۲) کسب غنیمت و ویرانی معابد و پرستشگاه‌های هندوان

۳) واداشتن حکومت‌های محلی هندو به اطاعت از حاکمان مسلمان

۴) حمایت از علماء و سادات و دعوت آن‌ها از تیمور برای حمله به هند

پایدارترین و ثابت‌ترین مسئله در سیاست خارجی ایلخانان، کدام بود؟

-۳۸

۱) خصومت و جنگ با حکومت‌های اسلامی در مصر و شام

۲) خصومت همیشگی با سلاجقه روم و حکومت‌های واقع در آناطولی

۳) تلاش برای تصرف سرزمین‌های تحت سلطه خان‌های اردوی زرین

۴) دشمنی با حکومت‌های اروپایی به دلیل حمایت آن‌ها از مسیحیان ساکن در قلمرو ایلخانان

نبدهای مجمع‌المرجو و مرج‌الصفر به ترتیب در چه سالی و میان چه کسانی رخ داد؟

-۳۹

۱) ۶۸۰ و ۶۹۹ - میان اولجایتو و الملك الناصر مملوکی ۲) ۶۹۹ و ۷۰۲ - میان غازان خان و الملك الناصر مملوکی

۳) ۶۷۵ و ۶۹۹ - میان اولجایتو و سیف الدین قلاوون ۴) ۶۶۹ و ۷۰۲ - میان غازان خان و سیف الدین قلاوون

انگلیسی‌ها در دوره تسلط بر هند، برای تعییف اقلیت مسلمان، چه سیاستی را در پیش گرفته بودند؟

-۴۰

۱) جلوگیری از استخدام مسلمانان در مراکز و ادارات دولتی

۲) ایجاد اختلاف میان گروه‌های مذهبی و سیاسی مسلمان در هند

۳) تلاش برای تشویق مسلمانان به مهاجرت از هند به سایر کشورهای اسلامی

۴) تلاش برای ایجاد حس ملیت در میان هندوان و بالا بردن حیثیت اجتماعی آن‌ها

کدام یک از حکومت‌های مسلمان در دکن، سهم بیشتری در گسترش تنشیع در این منطقه داشت؟

-۴۱

۱) بهمنیان ۲) برد شاهیان ۳) قطب شاهیان ۴) عmad شاهیان

در دوره کدام یک از پادشاهان با بری فتح کامل دکن (جنوب هند) صورت گرفت؟

-۴۲

۱) اورنگ زیب ۲) اکبر شاه ۳) جهانگیر ۴) شاه جهان

کدام گزینه نادرست است؟

-۴۳

۱) حیات روحانی و فعالیت بازارگانی قریش وابسته به کعبه بود.

۲) حیات روحانی و نفوذ سیاسی قریش وابسته به تجارتشان بود.

۳) حیات اقتصادی قریش وابسته به شام و حیات روحانی اش وابسته به کعبه بود.

۴) حیات اقتصادی قریش وابسته به ایلاف و حیات روحانی اش به حجاجت و سقايت کعبه بود.

-۴۴

کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) حنفای جامعه‌ی عرب پیش از اسلام دین تعریف شده با اصول ثابت و معینی داشتند.
- ۲) حنفای از بتپرستی بیزار و از آداب و رسوم قوم خود کناره‌گیری و انزوا اختیار کرده بودند.
- ۳) حنفای کسانی بودند که از بتپرستی روگردان شده و غالباً با زبان‌های عبری و سریانی آشنایی داشتند اما یهودی و مسیحی نشده بودند.
- ۴) حنفای جامعه‌ی عرب پیش از اسلام از اعتقادات و آئین‌های قوم خود بیزاری می‌جستند و در خلوت به تأمل می‌برداختند اما دعوتی به دین و آئینی نداشتند.

-۴۵

کدام گزینه در وصف واقعی «بلاط شهدا» درست است؟

- ۱) از پیامدهای جنگ بلاط شهدا این بود که مسلمانان پس از شکست تمام مناطق و استان‌های شمالی اندلس تا قربه را به مسیحیان واگذار کردند.
- ۲) جنگی بود که بین سپاهیان مسلمان به فرماندهی عبدالرحمان غافقی و سپاه فرانکها به فرماندهی شارل مارتل در ۱۱۴ رخ داد و به شکست مسلمانان انجامید.
- ۳) جنگی بود که بین سپاهیان مسلمان به فرماندهی عنیسه بن سحیم کلبی و سپاه فرانکها به فرماندهی دوک اوو در پواتیه رخ داد و به شکست مسلمانان انجامید.
- ۴) شکست مسلمانان در جنگ پواتیه که در منابع عربی به بلاط الشهداء نامیده شده است سبب نشد که مسلمانان فتوحات را به سوی قلب اروپا ادامه ندهند.

-۴۶

کدام یک از رجال اموی در عراق که مقام استانداری هم داشت بر ضد مروان بن محمد (۱۲۷—۱۲۲ق) شورید و انگیزه این شورش چه بود؟

- ۱) ابراهیم بن ولید بن عبدالملک - سیاسی
- ۲) سلیمان بن هشام بن عبدالملک - مذهبی
- ۳) عبدالله بن عمر بن عبدالعزیز - سیاسی
- ۴) مسلمه بن هشام بن عبدالملک - مذهبی

-۴۷

مهم‌ترین اقدام عقبه بن نافع از فرماندهان فتوح شمال آفریقا برای تثبیت موقعیت مسلمانان در مغرب چه بود؟

- ۱) حمله به مراکز و پادگان‌های رومیان
- ۲) کوچاندن اجباری بربرها
- ۳) فتح شهر برقه
- ۴) بنای شهر قیرون

-۴۸

با توجه به شرایط سیاسی و اجتماعی ایران عصر ساسانی، علت اصلی شکست دولت ساسانی و پیروزی اعراب مسلمانان چه بود؟

- ۱) نارضایتی اکثریت مردم ایران از اوضاع سیاسی و اقتصادی دولت ساسانی

۲) سوء سیاست خسرو پرویز در برآندختن دولت عرب دست نشانده‌ی حیره

- ۳) وحدت اعتقادی و اجتماعی اعراب مسلمان که انگیزه و هدفی جز رضای الهی نداشتند.

۴) جنگ‌های طولانی ایران و روم که سبب آشفتگی و ضعف شدید وضع اقتصادی و سیاسی ایران شده بود.معنی صابی که اهل مکه به رسول خدا (ص) و مسلمانان پس از دعوت آشکار اطلاق می‌کردند چه بود؟

- ۱) روی گردان از دین عرب و گرویده به دین صابئین
- ۲) خارج شده از پیوند خونی و عصیت قبیله‌ای

-۴۹

۳) روی گردان از بتپرستی و اعتقاد به آیین حنفیدرباره حکومت‌های شام در قرون میانه کدام گزینه نادرست است؟

-۵۰

- ۱) سلاجمقه به کوشش تتش و فرزندانش سه ربع قرن بر بخش‌هایی از شام حکومت کردند.

۲) آل منقذ در شمال شام در اوخر قرن پنجم و قرن ششم هجری نقش مهمی در جنگ‌های صلیبی ایفا کردند.۳) حکومت آل مرداس به دست صالح بن مرداس و با غلبه‌ی بر عقیلیان در موصل و حلب در سال ۴۱۵ ق آغاز شد.۴) درگیری‌های داخلی و نیز دست‌اندازی‌های بیزانس و فاطمیان در شام در دوره سعدالدوله، سبب ضعف حمدانیان شد.درباره واکنش مسلمانان و مسیحیان نسبت به توافق یافا میان محمد کامل و فردیک دوم در واگذاری بیت المقدس به صلیبیان کدام گزینه نادرست است؟

-۵۱

- ۱) ناصر داود در دمشق سوگواری عمومی اعلام کرد.

۲) مسلمانان در جهان اسلام این توافق را مصیبت بزرگ شمردند.۳) فقط شهسواران مهمان نواز و سواران معبد از این توافق راضی بودند.۴) افراطیون مسیحی از این توافق ناراحت بودند، زیرا مسلمانان هنوز قبة الصخره و مسجد الاقصی را در دست داشتند.

-۵۲

کدام گزینه در ارتباط با درگیری‌های سلطان قلاوون با صلیبیان درست است؟

- ۱) آزادسازی عکا - سقوط طرابلس - آزاد کردن بیروت

۲) سقوط دز مرقب - آتش بس با حاکم صور - سقوط طرابلس۳) سقوط قلعه صَفَد - آتش بس با حاکم بیروت - سقوط امیرنشین انطاکیه۴) جنگ هشتم صلیبی - بیرون راندن صلیبیان از عکا - آتش بس با حاکم قبرس

-۵۳

کدام گزینه درباره بیبرس نادرست است؟

۱) او برای رهایی از مشکلات داخلی اجازه ورود ممالیک آواره را به مصر نداد.

۲) وی در جنگ‌های زمان ایوبیان، نبرد منصوره حضور داشت و فاتح فارسکور شد.

۳) از نخستین اقدامات وی در تشییت قدرت، رهایی از مخالفان خود: امیرعلم‌الدین سنجر و مغیث عمر بود.

۴) او چهارمین سلطان مملوک بحری بود که توانست بر مغولان و صلیبیان پیروز شود و وحدت مصر و شام را بازگرداند.

-۵۴

درباره قیامهای سفیانی در شام در دوره عباسیان کدام گزینه درست است؟

۱) قیامهای قبیله‌ای که به منظور جبران شکست امویان از عباسیان رخ می‌داد.

۲) قیامهایی که در پوشش مذهب برای تحریک شامیان بر ضد والیان عباسی صورت می‌گرفت.

۳) قیامهایی سیاسی بودند که افرادی از خاندان ابوسفیان بر ضد والیان عباسی تدارک می‌دیدند.

۴) قیامهای افراد منتبه به خاندان ابوسفیان به منظور تحقق پیشگویی پیامبر اکرم (ص) درباره خروج سفیانی صورت می‌گرفت.

-۵۵

در مقایسه حکومت احمد بن طولون و محمد بن طفج کدام گزینه درست نیست؟

۱) هر دو به استقلال در مصر و شام حکومت کردند.

۲) عاملان خراج از مهم‌ترین مخالفان هر دو بودند.

۳) هر دو با خلیفه عباسی ارتباطی خوب، اما با برادر خلیفه ارتباطی تیره داشتند.

۴) هر دو توانستند بر رقیبان داخلی خود غلبه کنند با این تفاوت که اخشید توانست آنان را مطیع و در اداره مصر از آنان استفاده کند.

-۵۶

از دیدگاه جورج مقدسی «مدرسه» حاصل

۱) ترکیب کتابخانه‌ها و مساجد است.

۲) ترکیب خانه علماء و حلقه‌های علمی است.

۳) ترکیب دو مرکز دارالعلم و دارالحكمة است.

..... درباره معماری مساجد هند در دوره مغولان کدام گزینه درست است؟

-۵۷

۱) مناره‌های کوتاه و گنبدهای بزرگ و صحن چهار ایوانی از ویژگی‌های مساجد هند در این دوره است.

۲) ملیهم از مساجد دوره صفوی است و عنصر غالب تزئینی آن‌ها کاشی کاری و معرق کاری است.

۳) تلفیقی از معماری مغولی - غزنی است با ورودی‌های مستقل

۴) تلفیقی از اسلوب معماری قدیم هند و معماری ایرانی است.

کدام گزینه درباره بنای شهر الزهراء در نزدیکی شهر قره‌طبیه به دست عبدالرحمن الناصر اموی درست است؟

۱) بنای آن از ۳۲۵ ق به نام همسرش الزهراء آغاز و پس از مرگش در ۳۵۰ توسط جانشینش امیر عبدالله ادامه یافت.

۲) آن را به نام یکی از محبوب‌ترین همسرانش در دامنه کوه عروس در ده کیلومتری شمال غربی قره‌طبیه بنا کرد.

۳) در بنای آن از معماران، هنرمندان، سنگ‌تراشان و مجسمه‌سازان بیزانسی و ایرانی استفاده کرد.

۴) برای همسر محبوش عروس بنا کرد و آن را به دلیل کاخ با شکوهش الزهراء نامید.

-۵۸

«توجه به پدیدهای زیبای طبیعی»، «توجه به مناظر عاشقانه» و «مهارت در بیان حالات گروه‌ها و افراد و دقت در کشیدن

ریزه‌کاری‌های لباس‌ها» به ترتیب مربوط به کدام مکاتب نقاشی در هنر اسلامی است؟

۱) بخارا - بغداد / سلجوقی - تیموری - بخارا

۲) بخارا - تیموری - بغداد / سلجوقی

۳) تیموری - بخارا - بغداد / سلجوقی

۴) تیموری - بغداد / سلجوقی

-۶۰

مهنم‌ترین تأثیر حکومت ترکمانان قراقویونلو در تاریخ ایران چه بود؟

۱) ایجاد دیوان‌سالاری منظم و متفاوت با دیوان‌سالاری ایلخانان و تیموریان

۲) گسترش زبان ترکی در آذربایجان و به حاشیه رفتن زبان آذری باستان

۳) بی‌توجهی به زبان و ادب فارسی و تضعیف این زبان در آذربایجان

۴) حمایت بی‌دریغ از مذهب تسنن در نتیجه افول مذهب شیعه

گذشته از توانایی‌های نظامی، تیمور موفقیت‌های خویش را مدیون چه عاملی بود؟

-۶۱

۱) تلاش برای تحکیم مبانی شرع

۲) توجه به تصوف و مشایخ صوفیه

۳) حمایت از صنعتگران و هنرمندان

۴) ارتباط گسترده با دولت‌های اروپائی

کدام گزینه از اثرات حمله و استیلای مغولان و ایلخانان بر ایران نیست؟

-۶۲

۱) افزایش تأثیرات تمدن ایرانی - اسلامی و چینی بر یکدیگر

۲) افزایش روابط سیاسی و تجاری ایران با دولت‌های اروپائی

۳) افول کلی و یکباره علم و دانش و عدم ظهور دانشمندان بزرگ در این دوره

۴) کاسته شدن از سهم وزرا و دیوانیان ایرانی در اداره دیوان‌سالاری این دوره

کهن‌ترین اثر تاریخی در تاریخ‌نگاری اسلامی که بر حسب سنوات (سالشمار) تدوین شده، کدام است؟

-۶۳

۱) تاریخ - خلیفة بن خیاط

۲) تاریخ الرسل و الملوك - طبری

۳) کتاب التاریخ - عوانته بن حکم

۴) کتاب التاریخ علی السنین - هیثم بن عدی طائی

- ۶۴ در بررسی تک نگاری‌های اخباریان ضروری است در دهه‌ی نخست گرایش‌های اخباریان به دقت مورد بررسی قرار گیرد.
- (۱) کلامی (۲) علمی (۳) فرقه‌ای (۴) قبیله‌ای
- ۶۵ کدام یک از آثار زیر علاوه بر اینکه منبعی تاریخی است در تحول تاریخ‌نگاری اسلامی نیز حائز اهمیت است؟
- (۱) تاریخ یعقوبی (۲) العبر ابن خلدون (۳) البداية و النهاية ابن کثیر (۴) تاریخ بغداد خطیب بغدادی
- ۶۶ کدام یک از مورخان مسلمان تاریخ را «سرچشمه، بستر و مجرای همه‌ی دانش‌های بشری» می‌دانست؟
- (۱) ابن خلدون (۲) مسعودی (۳) مسکویه (۴) مقدسی
- ۶۷ کدام عامل نقش مؤثرتری در گسترش اجتماعی اسلام در مکه داشت؟
- (۱) تناقضات اعتقادی قریش (۲) فاصله‌ی بسیار بین بزرگان مکه و توده‌ی مردم (۳) مخالفت بنی‌هاشم و رسول خدا (ص) با بزرگان مکه
- ۶۸ کدام گزینه به مفهوم «جغرافیای تاریخی» نزدیکتر است؟
- (۱) تاریخ جغرافیا و اکتشافات جغرافیایی (۲) بررسی تأثیر عوامل جغرافیایی بر حوادث و وقایع تاریخی (۳) بررسی حوادث و وقایع تاریخی از منظر عوامل جغرافیایی (۴) مطالعه عوامل جغرافیایی یک واحد جغرافیایی در گذشته براساس اطلاعات تاریخی
- ۶۹ کدام گزینه درباره کتاب «تحفة الكبار فی اسفار البحار» نادرست است؟
- (۱) اثر اولیا چلبی است در جغرافیای دریایی به همراه نقشه راه‌ها و رهنمایه‌های دریایی (۲) اثر کاتب چلبی، صاحب جهان نما، است در موضوع دریانوری مسلمانان، به ویژه فتوحات دریایی عثمانیان (۳) این اثر تألیف حاجی خلیفه از دانشمندان قرن ۱۷ عثمانی است درباره تاریخ دریانوری نظامی مسلمانان (۴) در این اثر علاوه بر تاریخ دریانوری مسلمانان، درباره دیوان بحریه ناوگان عصر عثمانی و روش‌های جنگ دریایی سخن گفته شده است.
- ۷۰ بین النهرين عليا را جغرافي دانان مسلمان «جزيره» نامیده‌اند، چون:
- (۱) دجله‌ی کور و شط الحی دشت‌های آن را در برگرفته بود. (۲) رود دجله از سه طرف به صورت نیم دایره آن را احاطه کرده بود. (۳) زابین (دو رود زاب بالا و زاب پایین) آن را تقریباً احاطه کرده است. (۴) دشت‌های پهناور آن را آب‌های فرات و دجله و نهرهای متصل به این دو رودخانه احاطه کرده بود.
- ۷۱ کدام عبارت در مورد «بسکره» درست است؟
- (۱) شهری رومی در مغرب اقصی، تجدید بنا شده در دوره موحدون (۲) شهری صحرایی در مغرب وسطی با قابلیت بسیار بالای کشاورزی (غلات و حبوبات). (۳) شهری بندری در افریقیه، بنا شده در عهد اغلبیان و مرکز دارالصناعه اسلامی (۴) مهم‌ترین شهر زاب مغرب در حال حاضر و مرکز دوم آن در گذشته، با قابلیت بسیار بالای تولید خرما تعریف دواوین، به چه منظور بود؟
- ۷۲ (۱) به مقتضای دوره تشبیت حکومت امویان و عربیزه کردن کشورداری بود. (۲) به قصد تقویت زبان عربی و عربیزه کردن تشکیلات حکومتی بود. (۳) به منظور تضعیف موالي و تقویت قومیت عربی بود. (۴) در جهت اسلامی کردن تشکیلات حکومتی بود.
- ۷۳ عبارت درست در مورد «اراضی عهد» کدام است؟
- (۱) اراضی صلح یا اراضی غیر مفتوح العنوه را گویند. (۲) نام دیگر اراضی مفتوح العنوه یا اراضی خراجی است. (۳) زمین‌هایی که در مالکیت اهل ذمه یا اهل حرب باشد.
- ۷۴ مناصب عمه‌ه دولتی (وکیل نفس، امیرالامرایی، وزارت و صدر) در عهد اول صفویه، حق چه کسانی بود؟
- (۱) ایرانی‌ها همه این مناصب را حق انحصاری خود می‌دانستند و با واگذاری آن‌ها به دیگران مخالفت می‌کردند. (۲) قزلباش‌ها همه این مناصب را حق انحصاری خود می‌دانستند و از واگذاری آن‌ها به دیگران ممانعت می‌کردند. (۳) قزلباش‌ها دو منصب وکیل نفس و امیرالامرایی را حق خاص خود می‌دانستند و دو منصب دیگر معمولاً در اختیار ایرانی‌ها بود. (۴) حسب نظر پادشاه این مناصب به قزلباش‌ها یا ایرانی‌ها واگذار می‌شد و هیچ‌کدام از این گروه‌ها این مناصب را حق خاص خود نمی‌دانستند.
- ۷۵ در مورد جزیه و خراج، کدام عبارت درست است؟
- (۱) دو مالیات شرعی است که هر دو ریشه در کتاب خدا و سنت نبوی دارد. (۲) دو مالیات عرفی است که اولی در قرآن و دومی در سنت نبوی ریشه دارد.
- ۷۶ هر دو به نوعی بازتولید دو مالیات عرفی ما قبل اسلام است که اولی در قرآن و سنت و دومی در عهد خلافت اسلامیزه شد.
- ۷۷ اولی مالیاتی شرعی و دومی عرفی است، با این حال هر دو منصوص است و ریشه قرآنی دارد و در عهد پیامبر (ص) نیز عملی شد.

-۷۶

کدام گزینه نادرست است؟ چشم پزشکی اسلامی

- ۱) پس از تذکره الکحالین علی بن عیسی بگدادی و المنتخب فی علاج العین عمار موصلى به تدریج رو به زوال رفت.
- ۲) در قرن سوم هجری به صورت روش مند با آثار حنین بن اسحاق (عشر مقالات فی العین و المسائل فی العین) آغاز شد.
- ۳) پس از زوال خود از قرن پنجم هجری، جایگاه خود را به چشم پزشکی اروپایی داد و رساله‌های مهم‌تر و بهتری در این علم از قرن ۱۱ تا ۱۶ م. در اروپا تدوین شد.
- ۴) هر چند در قرن هفتم هجری اثر جامعی همچون الکافی فی الكحل حلبي را تجربه کرده، اما نوآوری و ابتکاری در این اثر نسبت به آثار قبلی دیده نمی‌شود.

-۷۷

کدام گزینه در مورد نیکولاس فلامل (قرن ۱۴ میلادی) نادرست است؟

- ۱) تحت تأثیر سنت کیمیای اسلامی، اثر کیمیایی خود را در قالب زبان و فرهنگ مسیحی تدوین کرد.
- ۲) در کتاب اشکال هیروگلیفی خود، نمونه‌ای از مکتب هرمی مسیحی را با بن مایه‌های کیمیای اسلامی ارائه کرد.
- ۳) در تمثیلات جانوری و رنگی، همان زبان مبهومی را به کار گرفته که در متون کیمیای اسلامی دیده می‌شود.
- ۴) با استفاده و استناد به آثار کیمیای اسلامی، دو اثر کیمیایی لاتینی پدید آورد موسوم به «انجمن فیلسوفان» و «مجموعه کمال» طیلسان مضاعف (مضعف)، جدولی است

-۷۸

۱) برای تبدیل تواریخ مستعمل در رصدها و زیج‌ها در آثار الباقيه بیرونی

۲) برای حل مسأله شطرنج در قانون مسعودی بیرونی

۳) درباره گاهشماری هندیان در تحقیق مالهند بیرونی

۴) برای حل مسأله شطرنج در آثار الباقيه بیرونی

-۷۹

دلیل اصلی رشد علوم طبیعی و تجربی در تمدن اسلامی کدام است؟

- ۱) امتزاج دانش مسلمانان با عناصر ایرانی و رومی
- ۲) ترغیب کتاب و سنت به مطالعه آیات الهی
- ۳) نیاز مسلمانان و امپراتوری وسیع اسلامی
- ۴) ورود آثار علمی به جهان اسلام و ترجمه آن‌ها

-۸۰

هدف اصلی مجله جهان اسلام که در ۱۹۱۱ در امریکا منتشر شد چه بود؟

- ۱) شناخت علمی از روابط مسیحیان و مسلمانان
- ۲) گسترش تعامل مثبت میان اسلام و مسیحیت
- ۳) تقویت فعالیت‌های تبلیغی پرووتستان‌ها در جهان اسلام
- ۴) رواج رویکرد پدیدارشناسانه در مطالعات مربوط به جهان اسلام

-۸۱

دریاره دارالترجمه طلیطله کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) در این مرکز مترجمانی از ملیت‌های گوناگون اروپایی فعالیت داشتند.
- ۲) نهضت ترجمه از عربی به لاتینی در سده‌ی ۶ ق در این مرکز متمرکز شد.
- ۳) از آنجا که ریموندو اسقف اعظم طلیطله مؤسس آن بود، متعصبان مسیحی نتوانستند به مخالفت و انتقاد پیردازند.
- ۴) نهضت ترجمه از این مرکز به سایر مناطق اروپا سرایت کرد و غربیان از این طریق با میراث علمی یونانیان و مسلمانان آشنا شدند.

-۸۲

خاورشناسی در آلمان از کدام ویژگی‌های زیر برخوردار بوده است؟

- ۱) دیرتر از همتایان اروپایی خود آغاز شد و رویکرد فلسفی داشت.
- ۲) دستاوردهای آن به لحاظ علمی در رتبه پایین‌تری از خاورشناسی در فرانسه و انگلیس جای داشت.
- ۳) به اندازه خاورشناسی در فرانسه و انگلیس با اهداف سیاسی و تبشيری آمیخته نبود و در آن کشف حقایق بیشتر غلبه داشت.
- ۴) همانند خاورشناسی در فرانسه و انگلیس با اهداف استعماری و تبشيری همراه بود، ولی از قرن ۱۸ م انگیزه علمی و کشف حقایق بر آن غلبه یافت.

-۸۳

ویژگی کتاب بدائع السلک فی طبائع الملک تألیف ابن ارزق در چیست؟

- ۱) نقد آثار فلسفی عامری
- ۲) پیروی از اندیشه ابن خلدون در مقدمه
- ۳) نقد آثار فارابی در فلسفه سیاست
- ۴) پیروی از اندیشه رسائل اخوان الصفا

-۸۴

دریاره ارتباط کتاب منیه المرید شهید ثانی و کتاب تذكرة السامع ابن جماعه کدام گزینه درست است؟

- ۱) منیه المرید رویکرد نقلی و تذكرة السامع رویکرد عقلی به تعلیم و تربیت دارد.
- ۲) منیه المرید رویکرد اخلاقی و تذكرة السامع رویکرد فقهی به تعلیم و تربیت دارد.
- ۳) منیه المرید متأثر از تذكرة السامع و براساس روایات و اندیشه شیعی تهذیب شده است.
- ۴) تذكرة السامع تهذیب شده کتاب منیه المرید براساس روایات و اندیشه اهل سنت است.

-۸۵

«شکوفایی عقل و تعالی اندیشه در پرتو وحی» جزء اهداف در حوزه ارتباط انسان با در اهداف تربیتی اسلام قرار می‌گیرد.

- ۱) شناختی - خود
- ۲) گرایشی - خدا
- ۳) گرایشی - خود
- ۴) گرایشی - خدا

- ۸۶ کدام گزینه عامل مؤثر در پیدایش فن تاریخ نگاری و تألیف آثار تاریخی نیست؟
 ۱) انگیزه و هدف
 ۲) روش تاریخ‌نگاری
 ۳) شیوه (شکل) تدوین
 ۴) وقایع و تحولات زندگی و اندیشه آدمی
- ۸۷ جغرافیانگاران مسلمان سده‌های نخست هجری، واژه هند را بیشتر برای اشاره به چه سرزمینی به کار برده‌اند؟
 ۱) سند، مکران و بلوچستان
 ۲) همه سرزمین‌های واقع در جنوب شرق آسیا
 ۳) مناطقی که امروزه در کشورهای هند و پاکستان واقع است.
 ۴) پنج کشوری که امروزه روی هم رفته به شبه قاره هند مشهورند.
- ۸۸ نخستین گام جدی در جهت تدوین دایرة المعارف اسلام در غرب چه بود؟
 ۱) فرهنگ‌نامه اسلام به وسیله توماس پاتریک هیوز
 ۲) دائرة المعارف اسلام چاپ اول به سر ویراستاری هوتسما
 ۳) فرهنگ‌نامه‌ای به نام کتابخانه شرقی به وسیله بارتولومه دربلو
 ۴) واژه‌نامه‌ای به نام فرهنگ تاریخی و انتقادی به وسیله پیربایل در کدام یک از انواع تاریخ‌نگاری اسلامی به لحاظ موضوع، از اسناد دیوانی، بیشتر استفاده شده است؟
- ۸۹ ۱) تواریخ دودمانی - وزارت و دیوان‌سالاری
 ۲) تواریخ محلی - فرهنگ‌نامه‌های تاریخی
 ۳) وزارت و دیوان‌سالاری - فتوح
 ۴) تواریخ دودمانی - تواریخ محلی با تأسیس کدام انجمن، مطالعات شرقی به مرحله گسترش تشكل‌های ملی و منطقه‌ای گام نهاد؟
- ۹۰ ۱) انجمن آسیایی بنگال انگلیس
 ۲) انجمن آسیایی علوم و فنون هلند
 ۳) انجمن آسیایی فرانسه